

## Jak se zachovat, stanete-li se svědky trestného činu

Někdy se můžete dostat do situace, kdy se stanete svědkem nepříjemné události související s protiprávním jednáním. Hasičský záchranný sbor JMK ve spolupráci s Policií ČR – Krajské ředitelství Brno a Diecézní charitou Brno Vám nabízí několik rad, jak se v takové situaci zachovat a konkrétní typy událostí, ve kterých se můžete ocitnout i Vy sami a co v takovém případě dělat.

### Co je to trestný čin

Trestný čin je pro společnost nebezpečný čin, jehož znaky jsou uvedeny v Trestním zákoníku (zákon č. 40/2009 Sb.). Mimo jiné se jedná o:

- výtržnictví,
- týrání (osoby žijící ve společném obývaném domě nebo bytě, zvířata),
- únos,
- vražda, ublížení na zdraví,
- znásilnění, pohlavní zneužívání,
- krádež, loupež, přepadení,
- podvod,
- ale také neposkytnutí pomoci, šíření poplašné zprávy a další.

S těmito situacemi se můžete setkat nejčastěji.



Obr. 1: Jste-li svědky trestného činu, volejte 158.

### Jak postupovat, jestliže se stanete svědky trestného činu

- je-li ohrožen život, zdraví či majetek, proveďte základní opatření k odstranění bezprostředního nebezpečí (**volejte linky tísňového volání** – zejm. **158** Policie ČR, **156** městská (obecní) policie a **155** Zdravotnická záchranná služba Jm kraje),
- poskytněte zraněné osobě první pomoc,
- můžete se pokusit pachatele zadržet (dbejte však na své bezpečí), neprodleně informujte policii a vyčkejte se zadrženou osobou na místě zadržení (zákon toto umožňuje),
- jestliže si netroufáte zasáhnout do protiprávního jednání, volejte tísňovou linku Policie ČR, kde vše oznamte,
- pokuste se zapamatovat si skutečnosti důležité k dopadení pachatele:
  - registrační značku a typ vozidla,
  - časové souvislosti,

- vzhled pachatele, popis jeho oblečení,
- směr, kterým pachatel unikl,
- zda byl ozbrojen apod.



Obr. 2: Pokuste se zdokumentovat trestný čin pomocí mobilního telefonu.

- pokuste se zdokumentovat důležité informace (zapište si registrační značku vozidla, využijte mobilní telefon k pořízení fotografie, požádejte další svědky události, aby vyčkali do příjezdu policie) – neohrozte ale sami sebe!
- je možné, že budete požádáni o vysvětlení na služebně policie (nebo později o svědeckou výpověď).

## Zákonné povinnosti a práva

- jako svědek trestného činu jste povinni dostavit se na předvolání, pravdivě a úplně vypovídat o okolnostech, které jsou důležité pro trestní řízení,
- musíte být upozorněni na následky v případě křivé výpovědi,
- povinnost svědčit je všeobecná, výjimky stanoví zákon,
- pokud se nedostavíte na předvolání ve věci svědecké výpovědi bez náležité omluvy nebo bez závažných důvodů, můžete být předvedeni k výslechu nebo Vám může být uložena pořádková pokuta,
- jste povinni svědčit osobně,
- v případě zvláště nebezpečné trestné činnosti je možné využít institutu utajení totožnosti a podoby svědka, aniž by se o tom pachatel dověděl,
- jako svědek máte nárok na náhradu nutných výdajů a na svědečné.



Obr. 3: Svědecká výpověď na služebně Policie ČR.

**Chcete se dovědět více o tom, jak se správně chovat při mimořádných událostech? V rámci projektu „Vaše cesty k bezpečí“ Vám Hasičský záchranný sbor JMK ve spolupráci s Policií ČR a Diecézní charitou Brno nabízí další tipy našich chytrých blondýnek, které Vám na webové adrese [www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci](http://www.firebrno.cz/vase-cesty-k-bezpeci) poradí, jak nejlépe vyřešit i jiné situace, ohrožující Vaši bezpečnost, zdraví, životy a majetek.**